

Situació sota control o deriva cap al desastre?

Cisjordània està a punt d'una tercera intifada.

© The Economist

El 24 de novembre un palestí va atropellar deliberadament amb el seu cotxe un grup d'israelians jueus en un encreuament de carreteres al nord de Ramallah, a Cisjordània. En va ferir quatre i, al seu torn, va ser greument ferit pels trets de la policia. Per als estàndards de Cisjordània, i per als dels veïns d'Israel, en particular Líbia i Síria, això només va ser un incident menor. Això, però, forma part d'un patró de violència iniciat a finals de setembre, quan la policia israeliana i fidels palestins es van enfrontar al mont del Temple (emplaçament de la mesquita d'Al-Aqsa) a Jerusalem. Des de l'1 d'octubre han mort 23 israelians i més de 80 palestins. Els atropellaments i els apunyalaments són els mètodes preferits dels atacants palestins, que després sovint perden la vida per bales israelianes. Dia rere dia el patró es repeteix, sense intensificar-se ni disminuir.

Alguns ho anomenen la tercera intifada ('aixecament'), la continuació de les que es van iniciar el 1987 i el 2000. D'altres rebutgen aquesta etiqueta, si més no de moment, tot i que la situació encara podria empitjorar. Els brots de violència anteriors

eren més grans i més sagnants; la segona intifada es va allargar durant més de quatre anys i va provocar unes 1.000 morts d'israelians i 3.000 de palestins, encara que el nombre de morts setmanal no era gaire més elevat que ara.

Les autoritats de seguretat israelianes menyspreen el perill. Consideren que els atacs són fàcils de gestionar i subratllen que l'Autoritat Nacional Palestina, que té jurisdicció sobre la seguretat i els afers civil a les zones de Cisjordània on viuen la majoria de palestins, així com Israel, vol que la violència continuï sent de baix nivell i descoordinada. A la banda israeliana de la frontera —una línia fortificada que en alguns llocs segueix la "línia verda" traçada per l'ONU i que va posar fi a les hostilitats entre Israel i els àrabs el 1949, però que també s'endinsa àmpliament en territori palestí, incloent-hi tot l'est de Jerusalem— la seguretat és intensa però no arriba a ser intrusiva. Encara que hi ha hagut alguns atacs dins d'Israel, gairebé tots han estat a Cisjordània o a Jerusalem Oriental; a les altres zones la vida sembla normal.

Tot i així, la violència es nega a desaparèixer, i hi ha la por constant que un sol incident pugui desencadenar alguna cosa pitjor. "És un escenari en el qual això

només és un toc d'atenció", explica Husam Zumlot, assessor de Mahmoud Abbas, el president de l'Autoritat Nacional Palestina. "Hi ha un altre escenari, però, que ens porta a l'Harmagedon". Segons una enquesta recent del Centre Palestí per a la Política i la Investigació, la majoria dels palestins volen el retorn de la insurrecció armada.

Hi ha dues raons principals per al gran descontentament dels palestins. La primera és la convicció profunda que Israel ja no té gens d'interès en una "solució de dos Estats" segons la qual Israel i Palestina coexistirien. No és difícil adonar-se de per què la majoria de palestins ho pensen. El primer ministre d'Israel, Benjamin Netanyahu, fins i tot ho va admetre en el període previ a les eleccions d'aquest any, tot i que des d'aleshores se n'ha desdit.

La realitat és que la majoria simple de Netanyahu al Knesset (el Parlament) no li dona marge per avançar cap a un acord fins i tot si volgués. La seva coalició inclou partits de dreta i ultraortodoxos que mai n'acceptarien un. Netanyahu, que ha advertit dels perills del "Hamastan B" que es crearia a Cisjordània si Israel es retira, és, de fet, un dels líders més moderats de la seva coalició. "Hamastan" fa referència a Gaza: el 2005 Israel es va

EFE

Les autoritats de seguretat israelianes menyspreen el perill. Consideren que els atacs són fàcils de gestionar i subratllen que l'Autoritat Nacional Palestina, que té jurisdicció sobre la seguretat a les zones de Cisjordània, vol que la violència continuï sent de baix nivell i descoordinada.

però, els palestins a acceptar la seva presència indefinida?

Si la fi de l'esperança en una solució és una de les causes de la violència, l'altra, i potser fins i tot més profunda, és l'estancament econòmic de Cisjordània. Ramallah, la capital de l'Autoritat Nacional Palestina, pot semblar enganyosament pròspera, impulsada pels programes d'ajuda i els llocs de treball governamentals.

La resta de Cisjordània és molt més pobra. El PIB anual per persona a Cisjordània és d'uns 3.800 dòlars, una desena part que el d'Israel. No té aeroport, de manera que tots els béns i les persones hi han d'arribar a través de Jordània o Israel, un procés burocràtic, lent i subjecte a freqüents interrupcions. L'atur és del 27%,

però entre els menors de 30 anys se situa prop del 50%.

Polítics palestins culpen Israel per la seva gairebé estrangulació, i tenen moltes raons per fer-ho. Nou quilòmetres al nord de Ramallah se situa el que probablement és el projecte més ambiciós de Cisjordània: la construcció de Rawabi, una nova ciutat destinada a albergar 40.000 persones en la seva primera fase i encara més en el futur. Ja se n'han construït les primeres 700 cases. Però per discussions amb les autoritats israelianes, només una carretera rural d'un sol carril duu fins a aquesta gran ciutat nova, i el tema de com s'aconseguirà prou aigua no s'ha resolt.●

Traducció de Paula Arnas Antolín

retirar de la Franja de Gaza, on el grup islamista Hamas, després de guanyar unes eleccions, va expulsar el partit moderat Fatah i ha disparat periòdicament míssils contra Israel des de llavors. La recent aparició d'afiliats a l'Estat Islàmic al Sinai, que Israel va retornar a Egipte el 1979, és vist pels membres de la coalició com una advertència encara més important dels perills de retornar la terra.

Dins de la política israeliana fins i tot els sectors d'esquerres, que de portes enfora defensen una solució de dos Estats, fan poca pressió perquè en realitat es compleixi. El caos a Síria, l'Iraq, Líbia, el Iemen i, cada vegada més, al Sinai, està reduint l'impuls per a la pau que podia haver existit prèviament. I han aparegut nous obstacles per a qualsevol solució. A més dels problemes antics i profundament intractables sobre com administrar Jerusalem, com compensar Palestina amb terra a canvi dels assentaments israelians a Cisjordània i sobre si els refugiats palestins tenen "dret de retorn", ara, a més a més, s'ha arribat a un punt mort en la seguretat. Amb una por comprensible a l'escenari "Hamastan B", els polítics diuen en privat que Israel mai no retirarà les seves forces de seguretat de Cisjordània. Arribaran,

**PER NADAL
REGALA
CULTURA**

**OBRA
COMPLETA**
Vicent Andrés Estellés
Volums I i II

NOVETATS 314
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com